СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 60. Джерзи Сити, Н. Дж., середа, 13. березня, 1929. VOL. XXXVII. No. 60. Jersey City, N. J., Wednesday, March 13, 1929. THREE CENTS.

КОЛИ ВАМ ДОРОГЕ СВОЄ РІДНЕ, СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО Н. СОЮЗА

І ДІТЕЙ СВОЇХ ВПИСУЙТЕ. ТАК НАКАЗУЄ ВАМ ЗРОБИТИ ВАШ БАТЬКІВСЬКИЙ І НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНТЕРЕС.

РЕВОЛЮЦІЯ В МЕКСИКУ БУДЕ ЗЛІКВІДОВАНА ДО ДВОХ ТИЖНІВ

КАЄС НАСТУПАЄ НА ПОВСТАНЦІВ. ДО РІШАЮЧОЇ БОРОТЬБИ ПРИЙДЕ БІЛЯ МІСТА ТОРЕОН.

МЕКСИКО СИТІ, 12. березня. — Збунтований ґенерал Франсиско Урбалейо спасся утечею, а всі його жовніри перейшли на сторону правительства. Ґенерал Манцо має до своєї розпорядимости 5,000 повстанців. В місті Тореон мають мати повстанці 8,000 війська. Проти них вирушив бувший мексиканський президент Каєс, теперішний начальник федеральних військ. Каєс має до розпорядимости 20,000 жовнірів.

На загал панує переконання, що Каєс віднесе цілковиту побіду і то на протязі короткого часу. Революція не потреває довше як два тижні.

АМЕРИКА НЕ ВИЗНАЄ ПОВСТАНЦІВ.

І НЕ ДОЗВОЛИТЬ ДОСТАВЛЯТИ ЇМ ЗБРОЇ.

ВАШИНҐТОН, 12. березня. — Офіціяльно подають, що американський уряд не узнасть мексиканських повстанців як воюючу сторону і не буде заховуватися супроти них невтрально. Навпаки, піддержить правительство Хіля, заряджуючи висилку муніції з державного арсеналу на допомогу федеральній мексиканській армії. Вашингтонський уряд заявив, що не має нічого проти цього, щоби приватні підприємці доставляли мексиканському урядови літаки чи муніцію.

НЕМА ПОЩАДИ ДЛЯ ОФІЦИРІВ.

ПІДУТЬ ПІД ВОЄННИЙ СУД. ТАК ВІДПОВІВ ХІЛЬ ЗБУНТОВАНОМУ ҐЕНЕРАЛОВИ.

МЕКСИКО СИТІ, 12. березня. — Розбитий повстанчий ґенерал Агвірре, головний лідер мексиканського повстання, подав прохання до президента Хіля, в якім заявляє, що він готов піддатись і просить дозволити йому виїхати заграницю, а офіцирів та мужву пощадити. Президент Хіль відповів, що пощада буде тільки для мужви, що далася збаламутити офіцирам. А ґенерал і офіцири, які нарушили військову дисципліну та наразили край на нещастя, мусять піддатися без застережень і будуть суджені військовим воєнним судом як бунтівники. Разом з тим приказав президент федеральним військам гнати за Агвірром, спіймати його та поставити під суд.

Кажуть, що Агвірре буде цілком певно зловлений і розстріляний.

НОВИЙ АВТОМОБІЛЕВИЙ РЕКОРД.

ДЕЙТОНА БІЧ, Флорида, 12. березня. — Англієць майор Г. Зіґрейв, відомий з автомобілевих перегонів в Европі і тут в Америці, здобув вчора новий рекорд. На привезенім з Англії автомобілю, званім „Голден Еррові", їхав він 231 миль на годину. І заявив, що ще буде скорше їхати, як тільки поробить деякі поліпшення в машині.

Тисячі приглядалися тій шаленій їзді, надіючись кождої хвилі якогось нещастя.

АЖ ЖІНКА СФОРСУЄ ПРОГИБІЦІЮ.

ТАК ДУМАЮТЬ СУХІ І СТАВЛЯТЬ МИССИС ВИЛЛЕБРЕНД НА ЧОЛО ЦІЛОЇ АКЦІЇ, ЗВЯЗАНОЇ З ФОРСОВАННЄМ ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНҐТОН, 12. березня. — Сухі розпочали акцію за тим, щоби президент Гувер іменував Миссис Виллебренд асистенткою ґенерального прокуратора, віддаючи їй ціле діловодство, звязане з форсованнєм протибіції. Кажуть, що вона одна зможе доконати цього діла. Особливо аґітують за нею Протисалунова Ліґа і деякі протестантські церкви.

ПЕРЕГАНЯЮТЬСЯ.

ОЛБАНІ, 12. березня. — Републиканці повалили буджетове предложення ґовернора Рузвелта, яке передбачує 20-процентову знижку в податках. Тепер вони предложили свій проект і заявляються за 25-процентовою знижкою доходового податку.

ПРОПАЛА НАДВИШКА.

ВАШИНҐТОН, 12. березня. — Бувший президент Кулидж відійшов з тим, що залишив готівку в державній касі. Та тепер держава програла процес з залізницями і мусить заплатити $45,000,000 за перевіз почти. Ще готово не стати грошей в касі на заплаченне цеї претенсії.

Та держава тим не журиться, бо надходять нові податки.

$600,000 ЗА ОДИН ОБРАЗ.

НЮ ЙОРК, 12. березня. — Ю. С. Беч, нюйорський банкир і власник одної з найкращих в світі колекцій образів, купив тепер образ італійського маляря Рафаеля і заплатив за нього $600,000.

Образ намальований в тих часах, коли відкрили Америку. Представляє він портрет сина Лоренца Медічі.

ЗА СТАБІЛІЗАЦІЙНИМ ФОНДОМ.

ЯК СПОСОБОМ РОЗВЯЗКИ ФАРМЕРСЬКОЇ ПРОБЛЕМИ.

ВАШИНҐТОН, 12. березня. — Сенатор Брукгарт, републиканець з Айови, предложив президентови Гуверови проект утворення стабілізаційного фонду в сумі $1,500,000,000, який був би призначений на те, щоби викуплювати від фармерів надвишку хліборобських продуктів і в той спосіб припинювати знижку цін на тіїж продукти.

РУЗВЕЛТ РОЗМОВЛЯЄ З БЕРДОМ.

Нюйорський ґовернор Рузвелт вислав желання до полярного дослідника Берда, котрий зимує під полудневим бігуном. Ґовернор розповів йому про родину і заявив, що все гаразд. При кінці додав, що Берд зробив би йому велику приємність, колиб так забрав собі з Олбані републиканську частину леґіслятури і повіз її на полудневий бігун, а тоді лекше булоб працювати.

ЗА ШКОДИ, СПРИЧИНЕНІ ВІЙНОЮ.

У Львові зорганізувався „Центральний Союз Оборони вірительностей", що має на меті спонукати сойм до зміни вальоризаційного закону, а уряд до сплати відшкодовань, призначених оцінковими комісіями тисячам осіб, пошкодованим війною і 10-літньою девалюацією. Союз скликає загальну нараду при співучасти всіх послів і сенаторів та трох місцевих професорів університету.

НОВІ ВІЙСЬКОВІ ЖАНДАРМИ НА УКРАЇНІ.

Новим начальником українського штабу військової округи призначено Пугачева, який є головною військовою підпорою для Комуністичного Інтернаціоналу. Начальник військової Чеки Ястребов перенесений на становище помічника, а на його місце призначено Сталінового приятеля Картвелішвілі, що був головою грузинського совнаркому.

Завданням цього нового, назначеного Сталіним чекіста буде боротися проти націоналістичних настроїв серед військових Українців, що останніми часами на Україні сильно скріпились. Українці військові ставляться з ненавистю до своїх командантів Москалів і Жидів. Навіть такий визначний комуніст як Каширін не міг витримати переслідування й змушений був залишити свою посаду.

„НЕЗНАНА ПОЛІТИЧНА БРОШУРА".

Останніми часами перевела польська державна поліція ревізію серед Українців в кількох місцевостях. Між иншими переведено ревізію в Краківци біля Яворова в о. А. Матковського, д-ра Карпяка, А. Бачинського, О. Михайловича і в домі читальні „Просвіти". Ревізія відбувалася в той спосіб, що на день 5 січня сконсиґновано поліцію з околичних поліційних станиць до Краківця, а вона, поділена на групи, рівночасно переводила ревізії у повище названих громадян, шукаючи за зброєю, комуністичною літературою й т. п. В читальні „Просвіти" знайдено, як доносить „Вс нови", незнану політичну брошуру п. н. „Як ковбаса та чарка, то минеться сварка", яку поліція, як одинокий трофей, заквестіонувала.

ДЕЛЕҐАТ РІДНОЇ ШКОЛИ ХОРИЙ.

Делеґат Рідної Школи гром. Лев Ясінчук занедужав і лежить в шпиталі в Когос, Н. Й. Як тільки п. Ясінчукови полекшає, перевезуть його як реконвалесцента зі шпит до помешкання о. Шуховського, українського гр.-кат. пароха в Когос, Н. Й.

Через ту недугу треба було перервати дальші поїздки в справі пропаґанди за допомогою Рідній Школі.

ЦЕРКОВНО-НАРОДНІ НАРАДИ.

Комітет Оборони Укр. Гр. Кат. Церкви подає, що церковно-народні наради відбудуться в церковній галі в Аллентавн, Па., дня 9. квітня, а не 26. марта, як це було помилково оголошено.

ПОДІЇ В ЯКУБОВІЙ ВОЛІ.

В Якубовій Волі, пов. Дрогобич, арештовано в середу, 30. січня ц. р., 13 (тринацять) радних під замітом державної зради. Ось спис арештованих: 1. Іван Матчак, 2. Іван Дорожівський, 3. Гринь Іванків, 4. Дмитро Лютик, 5. Василь Ґрабовський, 6. Василь Швадчак, 7. Олекса Сарак, 8. Іван Лисовець, 9. Юрко Таньчук, 10. Андрій Цимбалістий, 11. Петро Ґрех, 12. Атанас Дороживець, 13. Яким Лютик.

Як звучала внесена тими радними резолюція на засіданні громадської ради, не знаємо. Вона була відчитана на відкритті засідання громадської ради дня 25. І. Це було перше засідання в справі затвердження громадського бюджету.

До цього треба додати, що дня 27. січня по богослуженню в церкві Іван Матчак, запитаний громадянами в Народнім Домі, що було на засіданні, вийшов на підвищення і сказав менш-більш таке: По тяжкій 16-літній боротьбі вдалося нам здобути тільки меншу половину громадської ради, та цим ми не застрашені. Ми поставили на засіданні таку резолюцію, що ми поставили собі за ціль боротися проти комісарщини, яка усунула нам українську мову з громадського уряду і знехтувала боротьбу за українську школу. В тім місці перервав один із противних радних, В. Блашкевич, окликом: „То брехня!", на що присутні громадяни крикнули „Ганьба вам, запроданці, Юди!" Серед загальної метушні всі розійшлися.

За війтом стріляно із 26. на 27. січня увечір; хто стріляв, невідомо.

У вівторок вечером приїхало 35 узброєних поліціянтів. Переведено ревізії в Івана Матчака та Івана Дорожівського, а потім приступлено до арештувань.

Арештованих сковано ланцами разом і в 4-ій год. відставлено до тюрми в Самборі. В селі ходять патрулі. Кажуть, що будуть ще дальші арештування.

„НЕ ПЛАТИТИ НІКОМУ ЗА ПОСЕЛЕННЯ".

„Канада є країна досить добра для кождого і не потрібно аж платити, щоби хтось сюди приходив". Так сказав міністер внутрішних справ Стюарт, приїхавши 15 лютого до Торонта. „Іміграція — сказав він, — не є справою мого департаменту і я не хотів би висловлювати свою опінію про инші департаменти". Помимо сього висловив думку, що хоч треба діставати до Канади так богато іміґрантів, як лише можливо, але не повинноси нікому аж доплачувати, щоби сюди приїздив.

ЖЕРТВИ АЛЬКОГОЛЮ.

Йосиф Бендек з Ґурагуморі (Румунія) оженився з служачою там Марією Жегалюк, з Качики. Вкоротці лишив він 2 дітей та жінку і провадив гуляще життя в Ґурагуморі. Бідна жінка, не маючи чим покормити діточок, пішла до помешкання мужа і взяла без його відома гармонію, щоб бодай це продати. Це привело Бендека до Качики і обоє погодились. Діставши гармонію знова в руки, Бендек пішов грати на весілля. Там упився, прийшов до дому жінки і зачав провадити війну з нею і з її родичами. На це надійшов брат жінки, Роман Жегалюк, пробуваючий з родиною в Ґурагуморі, який критичного дня, случайно, вертав з суду в Солці і хотів відвідати родичів. На крик родичів і сестри взявсь утихомиряти Бендека. Бендек узяв сокиру й вдарив молодого Жегалюка в голову між очима. Той упав непритомний і по кількох годинах умер. Бендека заарештовано, однак лишилися жертвами алькоголю 2 жінки і 4 дітей.

ГОЛОД СЕНЗАЦІЇ.

Цими днями мали в Парижі успіх дві оригінальні ліцитації. На одній продавали авто вбийника Месторіно, що вбив свого вірителя-золотаря і вивіз його трупа за місто та поховав. Саме це авто, звичайний „Фіят" кавового коліру, було більш місяця єдиною познакою, за яким і на підставі якого поліція шукала, щоб найти вбийника. Слідство з процесом тягнулося кілька місяців і розправа мала наскрізь кримінальний посмак. І тепер те саме авто продали за третину дорожче, ніж воно варта. З неменшою цікавістю купували люди деякі предмети шантажистки Ано, що своєю „Ґазетою Франка" забруднила руки неодному великому діячеві. Купували звичайні предмети: фортепян, швальну машину, шафи, і платили за них багато більше, як за нові, просто з крамниці. Не кожний може купити на ліцитації перо Наполеона, скрипку Страдіварія або лист Шекспіра — нехай же має бодай якусь памятку по менше славних людях. Бодай таких, про яких світ писав місяць у ґазетах.

МОСКОВСЬКА ПРЕСА ПРИЗНАЄ ЕКОНОМІЧНУ КРІЗУ

СЕЛЯНЕ НЕ ДАЮТЬ ХЛІБА, БО НЕ ОДЕРЖУЮТЬ ПОТРІБНИХ ДЛЯ НИХ ФАБРИКАТІВ. НА ПІВДНІ УКРАЇНИ ВБИВАЮТЬ ХУДОБУ, БО НЕ МАЮТЬ ДЛЯ НЕЇ КОРМУ.

МОСКВА (СССР.), 12. березня. — Ґазета „Економіческая Жізнь" подає, що селяне припинили давати державі збіжа тому, що не одержують нічого їм потрібного в обмін на збіжа. Наголовки, які подибуємо в цій ґазеті, говорять самі за себе. Ось вони: „Вироби, яких вимагають селяне, доставляються в невідповідній скількости й негідні по якости"; „Недостача шкіряних виробів"; „Недостача порцеляни і скла"; „Неорганізованість доставки товарів", і т. д.

В той самий час, коли радянський уряд старається всіми силами дістати від селян збіжа, потрібного для продажу, щоб поповнити порожню державну скарбницю, само селянство не має чим годувати власної худоби. Тому, що худоби ніхто не купує, селянство вбиває її. В одному лише Одеському районі за перших 5 днів березня селяне вбили 8% своєї худоби та коней. А міжтим ґазета „Правда" закликає до бойкоту тих селян, що не дають державі „лишків" свого збіжа.

ТРОЦЬКОГО ПЕРЕВЕЗЛИ ДО ГОТЕЛЮ.

АЛЕ ТРИМАЮТЬ ПРИ НІМ ТУ САМУ ОХОРОНУ, ЩО БУЛА БІЛЯ НЬОГО В КОНСУЛЯТІ.

ЦАРГОРОД (Туреччина), 12. березня. — Цілком таємно перевезено Троцького на нове помешкання, до приватного готелю, недалеко від радянського консуляту, де він досі жив. Тут його також охороняють, як і в консуляті, ті самі охранники, що приїхали з ним з СССР. З Троцьким в готелю оселилася його дружина та син.

Троцький нікого не приймає зі сторонніх і ніде не показується, стараючись бути зовсім незаміченим. Коли Троцький не буде збирати біля себе групи для ведення пропаганди проти радянського уряду, то йому Туреччина дозволить довше тут перебувати, якщо жадна инша держава не впустить його до себе.

КОРОЛЬ АНГЛІЇ ВИДУЖУЄ.

БОҐНОР (Англія), 12. березня. — Англійський король сьогодня перший раз сидів у кріслі біля дому над морем, де він тепер перебуває. Це є ознакою, що він уже на стільки одужав від смертельної хороби, що лікарі дозволили йому вийти з помешкання на свіже повітря.

МІЛІОНИ ГРОШЕЙ ПІШЛИ З ДИМОМ.

ТЮТЮНОВИЙ МОНОПОЛЬ У ФРАНЦІЇ ЗА ОДИН РІК ДАВ ДЛЯ ДЕРЖАВИ ПОВЕРХ СТО МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ ПРИБУТКУ.

ПАРИЖ (Франція), 12. березня. — Французький монополь на тютюн за 1928 рік дав в державну касу 128,000,000 долярів чистого прибутку. Прибутки з тютюнового монополю у Франції почали щорічно значно збільшуватися з того часу, як держава завела модерні методи вирощування та оброблювання тютюну.

БРИТАНІЯ ЗАЯВИЛА МЕКСИКОВИ ПРОТЕСТ.

МЕКСИКАНСЬКІ ПОВСТАНЦІ ЗАХОПИЛИ АНГЛІЙСЬКОГО ТЕХНІКА Й ВИМАГАЮТЬ ЗА НЬОГО ВИКУП.

ЛОНДОН (Англія), 12. березня. — Британське міністерство справ закордонних заявило гострий протест мексиканському правительству за те, що мексиканські повстанці захопили британського підданого, техніка Ріда. Повстанці вимагають за нього й за Американця, що також захоплений разом з Рідом, викупу: 24,000 долярів, 200 „оверолсів", 50 накривал та 3 бочки кінських підков.

ЖАХ ТУРИСТІВ.

ЙОҐАНЕСБУРҐ (Південна Африка), 12. березня. — Ґрупу американських та англійських туристів з пароплава „Дочес ов Атол" захопила в лісі страшна африканська буря з проливним дорем. Кілька туристів дібралися до близчого людського поселення, але більш як два десятки їх лишилися в лісі, ховаючись під деревами від проливного дощу. В ночі появилися льви, що примусили всіх туристів рятувати себе на деревах.

Лише ранком прийшла з поселення допомога, що принесла перемоченим і на смерть переляканим туристам трохи поїсти, а також накривала, щоб вони могли переодягнути свої перемоклі вбрання. Напів живих від переляку та перевтоми перенесли їх тубильці до потягу, що стояв у віддалі 3 миль.

І ПОЛЬСЬКА ФЛЬОТА ПОСТРАЖДАЛА.

В ПІВНІЧНОМУ МОРІ БУРЯ ВИКИНУЛА НА БЕРІГ ШІСТЬ ТОРГОВЕЛЬНИХ КОРАБЛІВ.

ВАРШАВА (Польща), 12. березня. — Літак знайшов недалеко міста Фечмарн 6 ріжних пароплавів, які викинула буря на беріг. Між тими пароплавами є частина шведських та німецьких і один польський.

Знову почалися такі морози, що польський порт Ґдиня замерз вдруге в цьому році.

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ СТУДЕНТІВ.

МАДРИД (Еспанія), 12. березня. — Більшість студентів повернулася до університетів, припинивши свій неуспішний страйк. Університетська адміністрація заявила, що будуть виключені з університету ті студенти, які в короткому часі не будуть знову ходити на виклади.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDFD 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by th. Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Oorder.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

БУНТАРІ

Нація, яка довгі віки була поневоленою, є дуже часто сама собі найбільшим ворогом. Бо вона не дає стати на ноги своїй власній державі навіть тоді, коли тою державою вже не править наїздник, а тільки саме автохтонне населення. Таке приходиться сказати з приводу тих подій, що їх називають новою революцією в Мексику.

Поневолений віками нарід, в якому не завмерло прагнення волі, стає дуже часто народом-бунтарем. Він, де тільки може, бунтується проти тої своєї держави, яку держать у своїх лабетах гнобителі. Поневолений нарід вчиться віками не любити і не шанувати влади, а тільки бачити в ній свого найбільшого ворога. І з часом так звикне до цього бунту проти влади, що потім, коли стане вільним, бунтується і проти своєї рідної влади. І чим нарід примітивніщий, чим менше культурний і свідомий, тим більше дасться він втягнути до бунту проти своєї влади, проти свого власного добра. Наш ґеніяльний Франко представив це дуже гарно у своїм безсмертнім „Мойсею", коли виведені з єгипетської неволі Жиди йдуть за Авіронами і Датанами, а не слухають голосу свого визволителя.

Мексико це країна темна, яку ще досі експльоатують чужинці, що збивають там великі маєтки і вивозять їх з краю, коли мексиканське населення бідує. Послідні мексиканські президенти і їх уряди докладали дійсно великих старань, щоби край піднести духово і матеріяльно. Це довело до напруження між урядом і католицькою церквою, бо саме церква посідала величезні добра, які держава бажалаб передати населенню. Держава намагалася перебрати під свою тіснішу контролю і нафтові аренди, що находилися в руках чужинців. Це спричинило новий конфлікт зі Злученими Державами, бо американські капіталісти, які впакували в Мексико понад міліярд долярів, раді бути безмежними панами на занятих ними нафтових землях чи кавових, цукрових і бананових плянтаціях. Правительство хотіло піднести уровень загальної освіти і тут знову попало в конфлікт з католицькою ерархією. Дотого Мексико не вільне і від чужих впливів, бо й Англія не глядить спокійним оком на те, що Злучені Держави набирають там чимраз більше впливу.

Все те було ґрунтом, на якім виринув бунт мексиканських амбітних ґенералів, що раді би скористати з напружених відносин та з найближчих президіяльних виборів і завести військову диктатуру. Кліка, яка підняла бунт ради наживи і амбіції, числить ще й на те, що за нею піде католицьке духовенство, а за тим духовенством і нарід. Тому і знесла закони, проти яких те духовенство протестувало.

ПІД УВАГУ ІМІҐРАЦІЇ

В 53. і 54 числах „Свободи" друкувалася стаття-поклик Кружка „Рідної Школи" в Рогатині п. з. „Про відрадне і невідрадне в ріднім краю".

Я знаю відносини в старому краю, а коли ходить зокрема про відносини в „Рідній Школі", то знаю їх дуже добре. Тому сміло можу заручити, що в представленні діяльности кружка „Рідної Школи" нема ані слова невірности ні переборщення. Тільки одно робить немиле вражіння. Названа стаття ставить справу так, немовби то тільки в рогатинському кружку, а зокрема в рогатинській ґімназії така праця йшла. Міжтим рогатинський кружок „Рідної Школи" створений з рамени Централі у Львові (як і всі инші) на те, щоби помагав на порученій собі области діяльности виконувати можливу до здійснення частину праці того Товариства, якої рамці обняті загальним статутом. Рогатинська ґімназія як і народня школа належить теж до звязку шкіл „Рідної Школи" під кермою Головної Управи у Львові, а в своїй програмі робить кожна з тих шкіл те, що вложено обовязком Головної Управи й на инші школи. І якраз тому, що напрямок виховання не котроїсь одної ґімназії „Рідної Школи" такий, що більше відповідає національно-соціяльним потребам, як напрямок котроїнебудь державної ґімназії, — я мав відвагу прилюдно заступитися загально за ґімназіями „Рідної Школи" навіть при тих усіх недомаганнях, які вони мають. Я хотів би тільки підкреслити, що така сама робота йде у всіх инших школах „Рідної Школи". Правда: Рогатинові н. пр. не путає рук приміщення. Місця на школу є доволі. Але дрогобицька ґімназія зовсім не менше вартна, особливо, коли в осені м. р. спровадилися всі тамошні школи „Рідної Щколи" до окремого величавого будинку. Не менше варта яворівська чи кожна инша. Кожна з них має заведений практичний напрямок, кожна має наукові секції. а вже „Пласт", кооперативу, щадничу касу — має загалом кожна школа „Рідної Школи" (народня, промислова чи середня).

З поклику рогатинського Кружка „Рідної Школи" виходить, що з огляду на таку широку працю, яку він веде, треба би ще американській іміґрації зложитися на справлення відповідних кабінетних приладів для ґімназії. Рогатинська ґімнаія, як одна з найчисленніше учащуваних, є **самовистарчаема.** Її буджет укладається і затверджується Головною Управою в такому обємі, щоби всі видатки ґімназії можна було покрити з оплат учнів. Так воно дотепер виходило. Всі вичислювані в поклику інвестації мали своє покриття. При дрібці організації найдеться надвишка на шкільні прибори, яких деяким нашим школам недостає в далеко більшій мірі, як рогатинській ґімназії.

Саме тому, щоби прилюдної опінії не хотячи не замилити, заборонила Головна Управа „Рідної Школи" своїм філіям відноситися до позакраєвої жертвенности, а користуючися постановою статута, визначила кожній філії область діяльности, яка звичайно покривалася з области судового або політичного повіта. Та деяким Кружкам все ще затісно в рамцях свойого повіту. Хотілиби на воздух, на простір, на прерії. Тільки тоді все повіти стоялиб „облогом", незорґанізовані, бо метким усе лекше булоб нанести меду з **цілого світа,** як з обмеженої полоси. Але деякі філії працюють як мурашки на свойому муравлиську. От нпр. Косів, бідний гуцульський повіт, не відкликався навіть до сусідів у Галичині, а „тихесенько, без гомону" вибудував величавий поверховий „Дім Рідної Школи" в Косові, а розголосив тоді, як запрошував здивований „мир", на посвячення. Те саме зробив і Дрогобич і инші.

Чому я те все пишу? На те, щоби загал на іміґрації зорієнтувався, як менш-більш ведуться справи в „Рідній Школі". Щоби кождий був свідомий, що коли його серце змякне і він дасть кілька долярів на місцеві, хочби як пильні справи, то щоб він знав, що може він **скривдив** ще важнішу справу.

Мабуть кождому відомо, якої великої ваги для нашого народу під Польщею є **учительська семинарія,** особливо мужеська. Там же мають виховатися ті, що будуть нам молодь виховувати. Але **державної** української учительської семинарії нема в Польщі **ані одної** так, якби тут не було українського народу.

По тяжких зусиллях удалося „Рідній Школі" добути нарешті концепцію на ведення **одної** мужеської учительської семинарії у Львові. Але це ще не комплетна школа. Вже вправді має приміщення добуте з тяжким трудом, але про лавки, прибори... ще довго прийдеться тільки мріяти. А без того вона ніколи не стане повновартною школою. А її потреба таки велика, бо вона одинока на 8 міліонів українського населення.

Деж тепер, Ви сказалиб, підержати школу в першу чергу? Тому, що в цьому точно не обізнаним легко пошпотатися і зробити помилку, на це є одинока рада: не роздроблювати на іміґрації справ аж до місцевих включно. Цілість справ (нпр. „Р. Школи") трактувати, як одну. Всяка грошева поміч, призначена на „Р. Школу" в краю, повинна бути висилана з Америки **виключно до Централі,** чи то прямо, чи через „Обєднання". На теж вона й Централя, щоб визнавалася в потребах цілої своєї области. Таких справ не можна рішати „по товариськи", по „краянськи", чи як. Допомога „Рідній Школі" мусить бути сцентралізована, щоби була дійсною допомогою, а не вирідилася в „польську" господарку. Коли читаєте місцеві поклики, майте все на увазі повищу засаду.

Лев Ясінчук,
делеґат „Рідної Школи".

Д-р В. Клодницький.

НЕДОМАГАННЯ РІДНОЇ ШКОЛИ В АМЕРИЦІ.

Від кількох років Українці в Америці зачали на добре братись за зорґанізовання своєї школи. Клич: „Ратуймо свою дітвору" залунав по всіх усюдах — і на зборах наших світських товариств, і на церковних мітінґах, і на вічах, і в пресі. Наш загал відчув інстинктовно, що наша дітвора від нас **відчужується,** що для нас вона затрачується. І томуто всі наші орґанізації — релігійні і менш релігійні, націоналістичні та інтернаціональні кинулись до закладування шкіл. Вживаю слова закладування, а не будовання, бо, на превеликий жаль, Українці ніде в Америці не зуміли вибудувати собі школи публично-цілоденної, з правом прилюдности. Українські школи зорґанізовано як вечірні — 2-годинні. Їх приміщено перше всього в бейзментах-сутеринах наших церков, т. зв. народних домів, чи клюбів, а також в кімнатах приватних домів. Такі школи вивінувано дуже по жебрачому. Лавки в наших американських школах це, звичайно, „моделі старокраєвих немодерних лавок", або „шкреп" із англійських шкіл. Таблиці, звичайно, теж домашного виробу!

Невідповідний льокаль та пожалування гідна обстановка переконують дитину, вийшовшу із американської школи, що українська школа це щось другорядного, щось менш вартного, і тому дитина тутешного походження не має для української школи ніякої пошани. Дитина в такій школі пустує, скільки влізеться, і мало користає, бо, мовляв, наша школа — „то собі фони".

Крім того в українських школах є ще одна велика хиба, з якою треба боротись. Густочасто український учитель мусить вчити 2, або 3 відділи-кляси в той самий час. Ясно кажучи, до української школи назганяють дітей з першої, з другої і з третої кляси, і малих, і великих, хлопців і дівчат — і кажуть ту мішанину вчити. Дотого в Америці учитель має дуже мало до говорення, бо родичі „бос". Вони-ж платять від дитини $1, чи 50 центів, і так мусить бути, як вони кажуть! Нераз вдається учителеві переконати „своїх хлібодавців", що дитина більше скористає, коли вона 2 години на тиждень буде дійсно вчитися (уважаючи й чуючи, що учитель викладає), ніж за 10 годин пустощів і забави. Кождому тямучому чоловікови не трудно собі уявити, що одночасно не можна вчити двох або трох відділів дітей, бо як учитель учить одну клясу, то друга кляса пустує і робить гамір, серед якого хіба через ерихонську трубу треба говорити, щоб кляса, з якою робиться лекцію, чула правильний виговір і т. п.

Зігнання двох, чи трох кляс разом є шкідливе для здоровля дітей і учителя, бо в клясі замало свіжого воздуху. Крім того старші діти, які вже через кілька років вганяють по вулицях, більш зухвалі і своїм зухвальством псують маленьких дітей, яких ще вулиця не зіпсувала.

Згадавши про вулицю і незабудовані лоти, де то наші діти бавляться, треба згадати, що такі забави без догляду старших учать дітей всякого зла. Підчас таких забав діти, звичайно, розказують собі, що то вони чули й бачили.

Наші діти, на жаль, багато чують і бачать, бо в нас родичі і старші мало коли вважають на те, що як діти присутні, то треба числитися і зі словами і з вчинками.

До цього треба додати, що на нашу дітвору уємно впливають деякі фільми, представлення, а **головно балі, на яких дітвора бачить і „розтанцьовані" пари і веселі пари біля бари і т. п.**

Щоби не розводитись задовго над тими болючими справами, то нам треба сказати собі ось що:

1) Дбаймо про відповідне приміщення наших шкільних льокалів.

2) Дбаймо про чистоту наших шкільних льокалів, щоб вони були кожного дня позамітані і бодай раз на тиждень помиті.

3) Дбаймо про гарну обстановку в школі — про відповідні лавки, таблиці і т. п.

4) Дбаймо про прикрасу наших шкільних галь в той спосіб, щоб на стінах були географічні мапи, історичні образи і т. п.

5) Дбаймо, щоб у нас діти були поділені на кляси.

6) Стараймося, щоб наші діти не виростали на стрітах і лотах.

7) Будьмо уважні і не говорім масних жартів при дітях.

8) Поменше пускаймо своїх дітей на фільмові представлення.

9) Не берім своїх дітей на балі, бо на них діти не вчаться нічого путнього.

10) Глядім більше за своїми дітьми — дивімся, з ким вони пристають, і час від часу заходім в українську школу, щоб переконатись, чи наші діти ходять лише на „фони", чи може на науку, яка в будучому буде для них скарбом, котрого ані вогонь не спалить, ані вода не забере, ані злодій не вкраде.

М. Коцюбинський.

ДОРОГОЮ ЦІНОЮ

Оповідання.

(6)

На березі зробився заколот. Усі товпились коло човнів, кожний хотів скоріш заняти місце, примостити свої клунки. Дідові Овсієві не легко давалося зробити лад і спокій. Котигорошок одним з перших скочив у човен і завзято намагавсь втягти за собою якийсь Соломіїн клунок.

— Соломіє... Остапе... сюди... до мене! — кликав він пошепки і сопів, і кректав, і крутив головою, вовтузячись з непокірливим клунком.

Раптом зовсім зблизька форкнула коняка. Усі оторопіли.

— Сідай швидче, — сикнув перевозчик.

Та було пізно.

— Хто там? — гукнув з темряви сердитий голос.

У ту-ж хвилину кінська голова наткнулась на купку людей, а над нею звісився козак, немов шукав чогось на землі.

— Еге-е! протяг він наче до себе, скинув з плеч рушницю й бахнув над головами принишклих втікачів.

Люде опамяталися. Адже він один, а їх багато. Сміливіші кинулись на козака, та голіруч не легко було його взяти.

Тимчасом стріл певно почули, бо з темряви неслась уже на втікачів кінська тупотнява, брязк зброї й грубі людські голоси.

— Лови їх! Вяжи! — гукали козаки, впадаючи на тих, що не встигли сісти у човен. Вони зіскакували з коней і кидались на втікачів. Усе змішалося.

Якийсь здоровенний Москаль вхопив Соломію впоперек і поволік, але Остап насів на нього ззаду і визволив Соломію.

— Матінко! Рятуйте! — верещав пронизуватий жіночий голос, покриваючи шум боротьби.

А човни тим часом тікали. Вода кипіла під веслами, човни тремтіли й скакали на воді, як живі.

— Стій! — неслось з берега, — будемо стріляти! — Гримнуло кілька стрілів і сколихнуло повітря.

Кулі свистали над головами втікачів, але Іванові було не до куль; він все ще махав руками і благаючим, розпучливим голосом кликав:

— Остапе!... Соломіє!... А які-ж бо ви... сідайте швидче... сюди, до мене... — і не помічав, що від берега одділяла його широка смуга води, а галас на березі покривав його слабий, пискливий голос...

Що далі було — ні Остап, ні Соломія не могли добре пригадати. Вони лиш памятали, що бігли на одчай, через комиш, через воду, в безпросвітній темряві, з почуттям звірини, за якою женуть собаки. Кілька разів Остап вскакував у воду мало не по пояс, часто Соломія з розгону натикалась на кущ верболозу, але кожен раз вони давали собі раду і знов мчали вперед, добуваючи останніх сил. Врешті щось перепинило їм дорогу, і вони попадали. Ця пригода була їм навіть на руку. Лежачи на чомусь твердому й холодному, вони могли трохи одсапнути. Ноги в них тремтіли, груди важко дихали. Вони лежали й слухали. Навколо було тихо, од берега не долітав сюди жаден згук, — очевидячки там уже все скінчилося. Сіяв дрібненький дощик, темрява знов стала густішою. Не почуваючи за собою погоні, Остап і Соломія помалу опамяталися. Остап обережно обмацав те, на чому лежав: то горб, порослий травою. „Ага! — подумав він, — ми, видно, наткнулися на високий беріг". Вони спочили трохи, осмілені тишою, звелись й обережно побрели здовж гір в надії натрапити на яругу, де можнаб було захиститися від дощу й холоду. І справді — незабаром почули під ногами розмиту глину й увійшли у чорну пащу проваля.

Тут вони намацали сухе, затишне місце й тільки тоді почули, що страшенно втомлені й зогріті шаленим бігом. Утома була така сильна, що брала верх над усім: вони поснули твердим, здоровим сном.

Прокинулись вони нерано: сонце мабуть було високо, бо жовтий промінь його повз по стіні урвища. Вгорі синіла смужечка погідного неба.

Першою думкою в Остапа було довідатись, де вони. Він подавсь на розвідки і скоро вернувся, щоб заспокоїти Соломію: скрізь тихо, спокійно, днина тепла й ясна. Почали радитись.

Обоє згадали, що один мірошник з-над Прута, однокий Яким, такий забіглий, як і вони, тільки з Поділля, хвалився, що знає спосіб переправити їх в Туреччину, і вони певно-б звернулися до його, коли-б котигорошок та дід Овсій не підбили їх тікати разом з ними через Дунай.

Тепер нічого иншого не лишалося, як звернутися до того мірошника, бо переховуватися далі на цьому боці було небезпечно: їх могли спіймати, одіслати до пана, або запроторити в тюрму.

Вони ледве вилізли з глибокого проваля й опинилися на спаленій сонцем сірій полонині. Низина, що приймала вночі фантастичні, непевні форми, видавалась удень дуже гарною. Широкий і тихий Дунай блищав проти сонця мов криця, а з-за прибережних, зелених ще верб здіймались у небо блакитні шпилі далеких гір.

Розглянувшись уважно, Остап зміркував, що звідси до Кишниці, де стояв вітряк Якимів, буде верст з трицять. Коли поспішитися, то до вечера можна-б ще постигнути туди.

І вони, почистивши трохи свою молдуванську, заболочену вчора одежу, не гаючись, подались у дорогу. Вони йшли то шляхом, то стежками навпростець, намагаючись не звертати на себе уваги.

— Десь тепер наш котигорошок з Турком бесідує, — обізвалась Соломія.

— Як не годує раків дунайських, — кинув Остап. І їм уявилися нічні пригоди.

Вони обігнули з правого боку Рені й подались понад Прутом. З дороги видно було, як вився у низині кривульками глибокий та каламутний Прут, а за ним, скільки око сягало, руділи стиглим комишом плавні і хвилювалися, як нива. Край неба щось курилось, дим низько слався над очеретами. Инколи над берегом Прута проскакував вершник і зникав за крутим поворотом річки.

За Прутом була Туреччина.

Вже була ніч, коли вони підходили до кишницьких вітряків, що ліниво помахували крилами. На радість їм у Якимовому вітряку світилось. Вони одхилили двері й увійшли. Там нікого не було — і Остап з Соломією присіли на мішках. У млині стояв теплий, приємно-солодкуватий дух свіжої кукурудзяної муки. Борошняний пил висів у повітрі, а стіни, банти і постав були обсипані ним, як снігом. Біле павутиння фестонами висіло вгорі, гойдалось од найменшого руху повітря й кидало дивовижні тіні при жовтому світлі одинокої ліхтарні. Жорна мягко шамотіли по зерні; кіш трясся, як у пропасниці; вгорі щось жалібно скрипіло. За стінами вітряка, в селі, валували собаки.

Незабаром зявився заборошнений мельник. Придивившись своїм одним оком, він впізнав Остапа.

Остап зараз розказав йому, по що прийшов.

— Добре, — коротко одмовив Яким, — трохи упораюсь і підемо.

Остап і Соломія були стомлені дорогою, однак змовчали про те.

Вони трохи спочили й перекусили, поки мельник засипав зерно та переносив мішки.

Так коло півночі Яким їх покликав:

— Ходім.

Вони вийшли.

Над селом стояв звичайний в осінню пору туман. Він ішов очевидячки з річки, з плавнів, бо чим нижче вони спускалися, тим туман ставав густішим. Село виглядало, як зпід води, бліде світло лиш де-не-де блимало крізь імлу. Дихалось важко. Всі троє мовчки спускались у-низ, а далі звернули в бік од села і йшли так верст зо дві, то спускаючись, то дряпаючись по торбах. Врешті мельник казав їм зупинитися, а сам пішов наперед. Остап з Соломією вдивлялись у темряву і нічого не бачили; мельникова постать раптом зникла зперед очей, мов розпустилась в імлі. За кілька хвилин він вернув і повів їх за собою у-низ, по крутому й слизькому схилу. Коли вони обережно спускалися з гори, недалеко від них блимнули два вогники і в ту-ж мить зникли.

— То лис, — пояснив мельник. Врешті вони зупинились. Мельник викресав вогню і освітив вузьку, як лисяча нора, печеру.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

„АМЕРИКА" ЖУРИТЬСЯ ДЕЛЕҐАТАМИ НА КОНВЕНЦІЮ У. Н. СОЮЗА.

В часопису „Америка" з дня 28. лютого б. р. накинувся филаделфійський член „У. Н. Союза" (не подаючи свого імени) на редакцію „Свободи" за статтю, в якій говориться, кого вибирати делеґатом на 17. Головну Конвенцію У. Н. Союза. Не знаю, чи той „член" не зрозумів статті, чи руководився чим иншим, коли відмовляє редакції „Свободи" права писати про те, кого треба вибирати делеґатом на Конвенцію.

В статті „Свободи", затитулованій „Делеґат", знаходимо таке:

„У. Н. Союз, це народна організація. Нарід нею править і нарід рішає. А делеґат являється заступником народа, виразом його волі. Вже з того видно, що місія делеґата почесна і дуже важна. Тому саме треба членам добре застановитися, кого вибирати делеґатом на Конвенцію.

„Коли ми звертаємо увагу членам на справу вибору делеґатів, то тим не хочемо їм диктувати, кого саме вони повинні вибирати. Ми тільки хочемо піднести з того приводу це, що нам наказуе робити наш обовязок і добро нашої організації. Тому треба вибирати на делеґатів в першу черґу тих, що розуміються на справах нашої організації, що знають її історію, а своєю працею дали доказ, що їм справа і добро У. Н. Союза лежать дійсно на серцю. Тому не треба без потреби поминати при виборі старих і випробуваних Союзовців.

„Ми знаємо, що наша організація має в своїх рядах чимало молодих й ідейних сил, які дорожать Союзом. І тої молодої крови не повинно прийти бракувати на конвенції".

Я нарочно навів найважніші уступи, щоби кождий міг наглядно переконатися про той великий „злочин", який на думку „Америки" поповнила „Свобода" супроти членів У. Н. Союза. Хай це Союзовці читають і переконаються, хто краще дбає про добро У. Н. С.: „Провидінне", якого органом є „Америка" чи наша „Свобода"? Дотого пізнаємо ще й вартість тих „добрих" Союзовців, що то дописують до ворожої нам газети, яка намагається всіми силами внести замішання в нашу організацію.

Це свята правда, що нам на Конвенції треба старих, розважних голов і тої молодої крови, що по нас прийде газдувати.

Правда й те, що до всіх справ треба нам ставитися холоднокровно і розважно. Бо то не бракує у нас вовків в овечій шкірі, що то ніби прикидаються оборонцями У. Н. Союза, а по правді є його найбільшими шкідниками. Бо добрий і щирий Союзовець не піде до ворожої нам газети писати. „Америка" веде вже боротьбу з „Свободою" не від сьогодня. Одну скінчив д-р Назарук, а тепер зачав другу п. Лотоцький. Доходить до того, що властиво не знати, нащо „Провидіннє" видає ту газету: чи для своїх справ, чи для справ У. Н. Союза. Думаю, що наш У. Н. Союз може дуже красно подякувати „Провидінню" за опіку. Ми, Союзовці, маємо свій уряд і свою конвенцію і дамо собі зі всім сами раду.

Н. Салюк,
член 29. від. У. Н. Союза і делеґат на 17 Конвенцію.

ПРО ЗИМУ В КРАЮ.

Гр. Гр. Дідоха з Ніюарк, Н. Дж., одержав листа від свого 75-літнього батька зі Струтина Нижнього, повіт Долина, з якого подаємо слідуюче:

„У нас вже третій місяць страшна, люта зима. Чим далі, тим стає гірше. На дворі так зимно, що не можна віддихати. По ямах померзла бульба і огородовина. Богато людей держить корови по хатах, бо в стайнях позамерзала худоба. Кури то вже цілком пропали, позамерзали. Люде повідморожували собі носи, вуха, пальці, а богато з того вмирає. На дичину не треба тепер полювати, сама лізе до хати. Головно пхаються вовки. У воздусі птахів не видно, геть вимерзли.

„По склепах порожно, нічого не можна дістати, а до міста годі доїхати. Бідніший нарід пухне з голоду і прямо замерзає. А ляцькі посіпаки лізуть до села і тягнуть статне за податки, що їх повндумували".

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

Протестаційне віче.

„Рішенне польського трибуналу у Львові, яким видано вирок смерти на молодого героя Івана Вербицького і яким засуджено другого мученика, Василя Атаманчука, на 10 літ тюрми, не могло не відбитися на тутешніх Українцях. Тож і не диво, що з ініціятиви Братства св. Михаїла, від. 213 У. Н. Союза, і при допомозі инших братств і товариств та парохії влаштовано в нас протестаційне віче, щоб піднести протест проти ляцького злочинства.

Віче відбулося дня 3. березня в год. 3. пополудні в церковній галі під ч. 26 при 25 улиці. У нас ще люде звикли приходити годину пізніше за заповідженою, тому розпочато віче з пів годинним опізненням. Галю виповнило місцеве громадянство, а громадянин Юрко Бойко відчинив віче від імени вічевого комітету. На секретаря віча покликав підписаного.

Предсідатель покликав на головного бесідника д-ра Мишугу.

Бесідник обговорив теперішне положення в Польщі і пояснював, чому саме засуджено Вербицького і Атаманчука, хоч їм не доказано вини і хоч Українська Військова Організація заручила, що докаже їх невинність і в разі потреби проголосить імена дійсних атентатчиків.

Разом з тим бесідник звернув увагу на те, що тепер на Раді Ліґи Націй будуть розбирати перший раз потребу охорони національних меншостей і вже з того зглядлу треба подати з Америки голос нашого протесту проти Польщі та вказати на ті анормальні відносини, які там панують.

Та разом з протестами треба нам мати на увазі, що не поможуть нам ніякі протести, коли ми самі не збудуємо тої сили, о яку будуть розбивати свої голови наші вороги.

Гром. О. Парпан заявився за безпощадною боротьбою з ворогами, а проти всяких угодових змагань, які тільки розбивають наш нарід і деморалізують. Вони можуть принести поміч одиницям, можуть дати нам якусь школу чи банк, але на загал спинюють наш революційний розмах, який одинокий може принести нам остаточне визволення.

Гром. І. Мельник взивав американське священство, щоби спільно разом з чорноробами протестувало проти наших гнобителів. Протест священства з епископом на чолі мав би більше значіння як протест чорноробів, котрі, коли протестують, то їх сейчас лають большевиками.

Гр. А. Басараб взивав до єдности в боротьбі.

Д-р Мишуга говорив ще про потребу обєднання американських Українців в справі освідомлення родженої тут молоди.

Відтак пояснив протестуючі резолюції, які вислано до генерального секретаря Ліґи Націй і до німецького міністра закордонних справ Штреземана. Про віче і протести заговорила місцева англійська преса, що оголошено на иншим місці.

На покриття коштів телеграм і на революційну боротьбу жертвували:

По 5 дол.: М. Данько, В. Зініковський; по 3 дол.: М. Шеґда, А. Рейтар, П. Борис, В. Бурбела, Л. Бачинський; по 2 дол.: Г. Сеник, о. І. Захарко, А. Польовий, О. Парпан, Н. Сеник, Ю. Бойкс; по 1 дол.: В. Савран, С. Мельничук, Т. Марціщак, М. Пахолок, І. Кушнір, П. Мончак, М. Кобилянський, П. Жирий, О. Ошуст, Т. Задорецький, П. Демків, В. Павлукович, І. Мельник, М. Росоловський, П. Кудрик, А. Антіш, С. Николишин, С. Готра, І. Лабай, Г. Гриник, Н. Мороз, А. Басараб, М. Польовий, К. Ошуст, М. Демків, М. Мартинів, М. Петруняк, А. Бирич, І. Фіцула, К. Гриник, С. Хандога, Д. Липовий, А. Федорик, Т. Федорик, Т. Гриник, В. Гаврилів, Н. Путас, С. Кібало, І. Литвин, І. Притика, Талай, І. Курило; по 50 ц.: Г. Антіш, І. Романків, П. Кушнір. Дрібними датками зібрано $3.40. Разом зібрано $83.90.

Розходу було: дві телеграми коштували $36.99. Кошти віча $10. Остало $36.91, котрі вислано до краю через Обєднаннє і призначено на революційну боротьбу.

К. Гриник, секр.

ВУДГЕЙВЕН, Н. Й.

Організація Українського Ситизенського Клюбу.

Колиб тому 35 літ хтось з Українців був сказав, що тодішний „Руський Народний Союз", тепер „Український Народний Союз", зросте до такої сили, що в 1929 році буде мати поверх 20.000 членів з вартістю поверх 2-ох міліонів долярів, то певно булиб його назвали варятом. Тодішні пару визначнійших еміґрантів мріяли про те, як поліпшити долю своїм браттям еміґрантам, шукаючих кращої долі в Америці. Хоть які вони мали перешкоди, хоть які переживали злидні, однак їх довголітня праця все поборола і нині ми горді, що маємо скарб і наше власне жерело, з котрого черпаємо матеріяльну допомогу.

Нині, завдяки добрій екзекутиві, котру конвенція заставляла і передавала в її руки адміністраційний молот, щоби ним кувати залізо, ми радіємо, бо сон перших піонірів сповнився і праця їх увінчалась бажаним успіхом.

У. Н. С. в своїй трицятьпятьлітній праці підніс нас і на полі просвіти дуже богато, та поміг в нещасній долі тисячам українських родин, як тут в Америці так і в краю. Про це свідчать числа й історія самого Союза. Се були мрії, котрі сповнились, а ще богато є діл, про котрі мріємо та котрі, на жаль, ще не сповнились.

От хотьби Сиротинець У. Н. С., котрого конечно є потрібно, та котрий так само як Союз мусить повстати. Бо як бачимо з дня на день, він конечно є потрібним. Тепер стає на черґу дня утворення такої політичної організації, котра зробила би в силу подібно як Союз Такою організацією, на мою думку, був би найліпше „Союз Українсько-Американських Горожан" з відділами по цілій Америці, званими клюбами. Колиб ми ще спромоглися мати таку організацію, тодіб ми були сильні й політично. Тепер якраз час на такі організації, бо богато нас думає тут зложити свої кости. Також і наші діти не йшлиб по чужих клюбах і там не розпливалисяб між чужинцями, але ставалиб у наші ряди, пізнавалиб історію й походження своїх батьків, вони булиби наші наслідники з українського пня, а ми на старість пізналиб ще історію цього краю, його конституцію й життя. Вирісши в силу, в разі яких виборів ми моглиб поставити своїх кандидатів до державних урядів в Америці. Якіб ми були горді, колиб Українець був вибраний конгресменом, чи сенатором, чи говерномом, чи майором, або хоть бідним олдерменом. Колиб ми мали Українців на таких посадах, певно ми стоялиб лучше, й поміч рідному краєві булаб інакша як дотепер. Колиб прийшло слати які протести, то не йшлиби вони до шкоди, бо тоді протестувалиб десятки тисяч Українців, американських горожан, а не приватні товариства, на яких дивляться як на „фаранерів", а до того й поміч наших конґресменів булаби велика.

Тепер богато наших українських дітей кінчить високі американські школи. Вони малиб тоді нагоду заняти ті місця. Однак коли ми не поспішимося їм з помічю, то другі певно їм не дадуть її. Щоби стати їм з помічю, мусимо ставати американськими горожанами, організуватися в горожанські клюби, а клюби в союз американських горожан українського походження. Тоді з нами будуть числитися, як зі силою, а не як з „фаранерами".

Такі клюби можна легко організувати, бо видатки не великі і до того самі Американці помагають. З цею думкою довго носилася й наша громада на Вудгейвен і аж допероа сего року прийшла до діла. Вже з самого початку зорганізовано поверх 40 членів, заложено „Ukrainian American Citizens Club", при котрім є пласт (скавт) і школа. Вже подано аплікацію о чартер.

Лише пару малих зборів, трошки охоти та енерґії, а діло буде довершене. Цей клюб має обняти цілу територію в Queens County, і злучити всіх Українців до нього.

Всі Українці в Квінс Кавнті, горожане, чи не горожане, повинні злучитися разом та заповняти ряди клюбу українсько-америк. горожан, щоби створити одну велику політичну організацію в Квінс Кавнті. Вкладка місячна лише 25 центів на покриття розходів. Це не велика сума, а всі разом можемо довершити великого діла. Бажаючі дістати близші інформації, можуть написати до секретаря клюбу: В. Цісик, 8531 101 St., Richmond Hill, N. Y., або прийти на наші збори, котрі відбудуться дня 25 марта с. р., а там поговоримо й порадимось, як маємо працювати для нашого власного добра в Америці і для добра нашого рідного поневоленого краю. Коли візьмемося щиро до праці, то й сон стане дійсністю, та сповняться й инші мрії, як сповнились мрії перших піонірів Українського Народного Союза.

В. Цісик.

ШИКАГО, ІЛЛ.

З 5-літнього ювилею 252 від. У. Н. Союза.

Дня 17-го лютого с. р. відбулося в нас святочне відсвяткування 5-літнього ювилею тов. ім. Т. Шевченка, 252 від. У. Н. Союза. Галя при православній громаді на Ірі при Робі вул. була битком заповнена. Ювилей відсвятковано величавим концертом і товариськими веселими забавами. Свято отворив предс. гр. Н. Читвінський кількома привітними словами, а за сим новозорганізована симфонічна орхестра під управою проф. Ев. Королишиного відограла кілька гарних кусків. Під тою самою управою співав дуже гарно діточий хор школи згаданої громади. Кромі сього грала на піяні панна Читвінська, а на скрипці п. И. Бабій і співав наш звісний бас п. М. Костелюк. Найкраще, подобалися присутним танці дітей з цієї школи. Про значіннє ювилею, про працю товариства і про вагу та конечність будови українського Сиротинця У. Н. Союза і про конечність допомоги Рідній Школі в краю говорив гром. С. Мусійчук.

Хоч не велике це товариство, в порівнанню до инших відділів У. Н. Союза в Шикаго, зате завдяки енергічним урядникам, а саме: П. Хоминому, С. Багрієви, Й. Филипову та иншим воно веде перед в наційній праці в Шикаго. Крім гарного приходу з сього ювилею — охотники-члени товариства зібрали також пару десяток на листу на будову Сиротинця. Все буде заслане в призначене місце з подякою всім, що попирають змагання тов. ім. Т. Шевченка.

Гість.

З ІСТОРІЇ ТАНЦЮ.

(Танці азійських жінок. — Танці первісних народів. — Воєнні танці. — Спільні танці. — Танці парами.

У цивілізованих народів танець парами, себто жінки з мущиною є чимсь зовсім звичайним. Усетаки є чимало народів, які такого танцю зовсім не знають, ба що більше, вважали би його чимсь зовсім невідповідним.

І так Азійці знають пр. лише танці жінок, що на їх думку повинні служити для розвеселення життя мущини. Так є в Китаю, в Японії й Індіях. Там танцюють жінки сами для себе, а коли то тут то там танцюють і мущини, то також роблять це лише для себе самих. Шамани пів. Азії або дервіші переднеї Азії знають мужеський танець як помічний, чародійний засіб при лікуванні або для релігійних цілей.

У первісних народів переважають у мущин нахили до танцю, в якім вони виладовують надмір життєвої енерґії. Д-р Куніке пояснює це тим, що мущини, які вертають із довших тревожних ловів, які відбувають без жінок і підчас яких відчувають недостачу — навіть таких скромних у їх умовинах — вигід домашнього огнища — приносять із собою після повороту додому або табору якусь скількість нервового подразнення чи напруження, для якого знаходять упуст в пирах і в танцях, який танцюють нераз аж до повного виснаження сил. Тому, що лови в цих народів є виключно привілеєм мущин, без участи жінки, тому й танець після ловів, як до деякого степеня дальша часть ловів, є виключним привілеєм полюючого мущини.

Не інакше є і при воєнних танцях: бо і війна є виключно ремеслом мущини. Тому то також воєнні танці примітивних народів танцюють звичайно самі мущини. Одначе є декотрих народів природи, пр. у малайських племен, що полюють на людські голови, допускають до танцю також жінок, які тоді танцюють з упольованими головами неприятелів у руці.

Крім мужеських танців є у примітивних народів і танці самих жінок, прим. у деяких муринських племен в Африці або на архіпелязі Гавайських островів.

Але й у первісних народів є часом спільні танці мущин і жінок. Так прим. деякі племена Індіян Південної Америки танцюють спільно так, що мущини творять внутрішнє коло, а поза ними танцюють також жінки, що держать свої руки на раменах або бедрах мущин. Крім цих є ще спільні танці обох полів і в туземців деяких островів південних морей.

Всі ті танці первісних або на пів первісних народів, хоч і відбуваються при рівночасній участи мущин і жінок, але це зовсім не є танцями до пари, як це бачимо у цивілізованих народів.

Танець парами повстав щойно в середньовічних часах і то в західній Европі, відки щойно розповсюднився по всьому світі.

З танцю повстали театральні представлення. Таночні маски примітивних народів задержалися ще донедавна в театрах культурних народів, як прим. в Індійців, Китайців і Японців. Переходову форму між танцем масок і театром бачимо ще в релігійних танцях тибетанських лам. Вони вживають масок звірят, що вказувало би на тіснішу звязь із описаним вище танцем ловецьких, первісних народів. Також представлення танцем цілих частей песи (драми) в сіямському театрі є переходовою частю від танцю до театру.

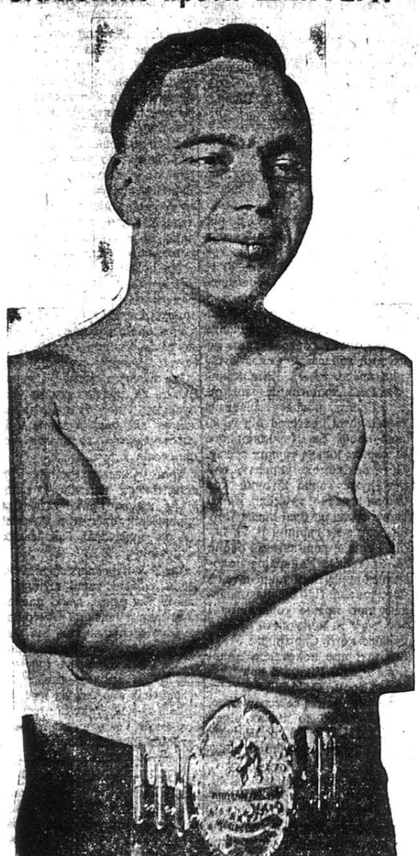
Дальшим доказом, що театр витворився з танцю і то виключно з танцю мущин, є факт, що в театрі східних Азійців, а також старинних Греків і Римлян, а навіть іще в шекспірівських сценах, усі, бо навіть жіночі ролі грали лише мущини.

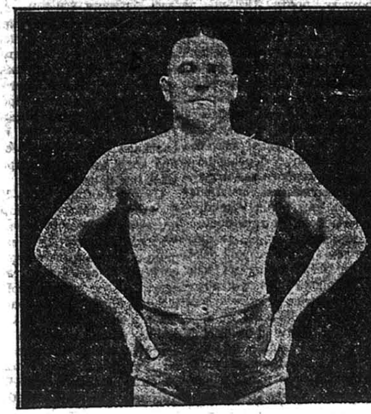
Боротьба за чемпіонство Америки.

СОНЕНБЕРҐ проти ДЕВІТО

ЧЕМПІОН АМЕРИКИ — ІТАЛІЙСЬКИЙ ЧЕМПІОН

ЗАЛІЗНЯК проти ШЕЙФЕРА -- КИРИЛЕНКО проти ПИНТА

ВЛАДЕК ЗБИШКО

ПРОТИ

СТОКА

ФЕЛИЧИ

ПРОТИ

ДОТЧЕРА

ГЕНРИКОС

ПРОТИ

РИССА

В СЕРЕДУ, ДНЯ 13. МАРТА

В СТАР КАСИНО, 107 вул. і Лексінґтон Ав., НЮ ЙОРК, Н. Й

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.15 ВЕЧЕРОМ.

Дороговказ: Брати 3-тої Евені елевейтор до 106 вул., або Лексінґтон Ев. собвей до 104 вул.

ЖАК ПФЕФЕР, менаджер.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 372, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що місячні збори відбудуться в пятницю, 15-го марта, в годині 7.30 вечером. Проситься всіх членів прибути на ці збори, бо буде важна справа. Також проситься всіх членів і членкинь прибути на товариську забаву-запусти, котра відбудеться в суботу, 16. марта, в год. 7-мій вечером у домі тов. Головки. — Дмитро Семенюк, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 34, повідомляє усіх своїх членів і членкинь, що квартальні збори відбудуться в неділю, 17. марта, в годині 2-ій пополудни, в гали церковній при Charleston Ave. і East 31 St. Проситься усіх членів і членкинь прийти на сі збори, бо є дуже цікаві і важні справи до полагодження. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Проситься членів принести хоч по одному новому членови, а членів, котрі ще не вписали своїх дітий до У. Н. Союза, проситься вписати на сім мітінґу. — Дмитро Запас, предс.; Іван Віняш, кас.; Іван Чмирид, фін. секр.

СЛІКВІЛ, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, ві д.126, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний мітінґ відбудеться в трету неділю по першім, то є 17. марта, в год. 2-ій пополудни, в гали парохіяльній. На той мітінґ мусять явитись всі члени, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір делеґата на конвенцію У. Н. Союза, котрий мав бути вже вибраний 17. лютого, але через неприсутність членів оставлено до слідуючого мітінґу. Не явившийся член на сім мітінґу заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — Петро Мачужак, пр.; Гр. Дидів, кас.; Т. Грисяк, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє, що мітінґ відбудеться в суботу, 16. марта, в год. 5.30 вечером, в церковній гали. Кождий член повинен прийти на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Члени, що перейшли з 47-го відділу до 103, а замешкують поза містом Мілвокі, повинні відноситись у всіх товариських справах до секретаря відділу 103 на адресу: 678 — 5th Avenue. Члени, котрі легковажать собі розпорядження уряду, щоб опісля не жалували. — Теодор Танін, предс.; Андрій Ґатала, кас.; Іван Березовець, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Ів. Франка, від. 97, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 17-го марта, в салі церковній, 47 Hope Ave. Проситься усіх членів прийти на сей мітінґ. — Василь Сметана, предс.; Іван Долінський, кас.; М. Табачук, секр.

ВІЛКСБЕРИ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 99, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 17. марта, в годині 1-ій пополудни, в ґали церковній. Проситься всіх членів і членкинь прибути на мітінґ і вписати свої діти до У. Н. Союза. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Мик. Рутько, предс.; Петро Герман, секр.

ЗІҐЛЕР, ІЛЛ. Завідомляю всіх братів відділу 377, що мітінґ відбудеться 17. марта у Мих. Гр. Олексяка під ч. 6 Orchard St., в год. 4.30 попол. — Семен Гнатишак, предс.; Семен Платок, кас.; М. Гр. Олексар, рек. секр.

СТ. ЛУЙС, МО. Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 17. марта, о годині 1-ій попол., в У. Н. Домі, 1523 Ґікори ул. Запрашається усіх членів конечно прибути, бо є важні справи до полагодження. Напоминається довгуючих, коли не вирівнають своїх залеглостий на тім мітінґу, будуть суспендовані. — Мих. Дмитришин, пр.; Мих. Кульчицький, кас.; Теодор Владика, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Єорґгія, від. 239, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 17. марта, в 1-ій год. пополудни, в домі Укр. Горожан, 847 North Franklin St. Дуже важні справи будуть обговорювані, тож проситься всіх членів о конечну участь. — Вол. Сеґінь, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 73, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 17. марта, на Bazar Hall, 155 Willard Ave., в год. 1-ій пополудни. На сей мітінґ повинні прийти всі урядники і члени. Член, не явившийся на мітінґу, заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. Довгуючі члени мають заплатити всі свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Мих. Свідер, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Заря", від. 69, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що збори відбудуться 16. марта, в год. 8. вечером, в Укр. Нар. Домі, 217-19 E. 6-та ул. Кождий член мусить прибути на сі збори і вирівнати свої належитости. Є важні справи до полагодження. Не явившийся член на сих зборах заплатить кару після статута. — О. Плескун, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 17. марта, зараз по Сл. Божій, в парохіяльній школі, в третьому румі. На цей мітінґ проситься всіх членів прийти, бо маємо важні справи до полагодження. З нагоди ювилейної кампанії У. Н. Союза, проситься кождого члена, котрий має діти, щоби на тім мітінґу їх вписав до нашої славної організації, бо тут їх будучність, а не в чужих іншуренсах. Мене особенно дуже дивує, що наш укр. нарід так горнеться до чужих організацій, не зважаючи на то, що наш батько У. Н. Союз дає далеко ліпшу і скоршу поміч ніж всякі инші чужі лайф-іншуренци. Тому ми повинні вже раз показати на ділі, що ми цінимо наш У. Н. Союз, а покажемо тільки тоді, коли впишемо своїх дітей ще в тім місяци. Ану скілько нас зробить такий початок сеї ювилейної кампанії. Ану хто буде перший. — Гр. Сайкович, гол.; І. Добрянський, кас; П. Саламаха, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, 16. марта, точно в годині 7-мій вечер., в Нар. Домі, 72 Моріс ул. Проситься кождого члена явитись на сей мітінґ, а довгуючі хай прийдуть вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Йосиф Крайник, предс.; Вас. Глива, кас.; Семен Кусень, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Василія, від. 229, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 17. марта, в церковній гали, зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів явитись, бо є дуже важні справи до полагодження. Напоминається довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Не явившийся член заплатить кару після ухвали. Кождий член повинен припровадити свого знакомого і вписати до Братства і У. Н. Союза. — П. Дочич, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 22, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальні збори відбудуться в суботу, 16. марта, в год. 7.30 вечером, в гали У. Н. Дому, 101 Grand St. Проситься всіх членів прибути на сі збори, бо є много важних справ до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати залеглости, бо в противнім разі наразяться на неприємність. Тож приходіть на час і голосіть свої діти до секретаря для вписання їх в члени У. Н. Союза. Не присутний член заплатить 50 ц. кари. — М. Баглай, секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. марта, в год. 2-ій попол., в сали У. Н. Дому, 237 Hope Ave. Довгуючих членів напоминається вирівнати свої залеглости, а батьки, котрі еще не записали своїх дітей в молодечім відділі, повинні це зробити на тім мітінґу і тим причинитись до звеличання 35-літного ювилею У. Н. Союза. — Вол. Лелет, предс.; Мих. Федоров, кас.; Вас. Микитин, писар.

САМБІРСЬКА СЕНЗАЦІЯ.

Самбір мав цими днями також свою сензацію. Перед судом ставала жінка місцевого інжиніра, 53-літнього Шредерса, що недавно приїхав з Варшави, почавши роман з 25 літньою Варшавянкою Вичулковською, теж замужньою. Шредерс залишив свою жінку після 23 літ пожиття у Варшаві. Їх минуле було повне пригод: познайомились у 1902 р. у Хабаровську, мешкали у Владивостоку, на Сахаліні, у Петербурзі, Білгораю, Вильні, Білостоці та Варшаві. Коли Шредерс виїхав з Вичулковською до Самбора, жінка пробувала кілька разів намовити його до повороту і приїзджала туди. Останнім моментом цих спроб були 3 вистріли, якими вона поважно зранила свого мужа. Муж не обвинувачував її на розправі; жінка вийшла в якнайкращім світлі і суд звільнив її від обвинувачення наміреного вбивства.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ВОДЕРВЛИТ, Н. Й.

З хрестин на інвалідів.

На хрестинах у Миколи та Анни Дривецьких на заклик о. Й. Боднара зібрано на інвалідів Української Армії 16 долярів, котрі вислано через Обеднання. Пожертви склали слідуючі гості: В. Футулуйчук 2 дол.; М. Дривецький 1 д. 25 ц.; по 1 дол.: І. Савюк, С. Михасів, о. Й. Боднар, П. Покіда, С. Чайковський, Анна Дривецька, В. Мадараш, П. Ковальчик; по 50 центів: І. Урбан, О. Мосюк, Настя Футулуйчук, Ф. Кощак, О. Чайковська, Анна Мосюк, В. Галайко; дрібні датки 25 центів.

Василь Футулуйчук.

—o—

ТЕРИВИЛ, КОНН.

З балю на інвалідів.

Товариство імени Т. Шевченка в Теривил, Конн., вислало через Обеднання на Дім Інвалідів у Львові 35 долярів. Це чистий прибуток з балю, уряджeного товариством.

Комітет.

—o—

ДЕНБОРИ, КОНН.

На українських інвалідів.

В нашій місцевости невелика горстка Українців, але ми не забуваємо про наш Рідний Край. Отож братство св. о. Миколая, відділ 381 У. Н. Союза, на своїх зборах зібрало для українських інвалідів 11 долярів.

Гроші вислано через Обеднання.

Михайло Маркевич.

—o—

МАЙНЕРСВИЛ, ПА.

Жертви на Рідний Край.

В українській греко-католицькій церкві св. о. Миколая зібрано 54 д. 80 ц. Місцеве братство У. Н. Союза пожертвувало 5 дол., Общество Руських Братств 5 дол., о. Д. Д. 10 дол. 20 ц. Всього зібрано 75 долярів. Гроші ці вислані через Обєднання до Рідного Краю на такі потреби: на Рідну Школу $50.00, на Товариство „Просвіта" 23 дол. і 2 доляри членська вкладка о. Добротвора.

Н. Н.

—o—

КЛІВЛЕНД.

Коляда на Дім Інвалідів.

Члени тов. ім. І. Франка, від. 334 У. Н. Союза, ходили по коляді на Дім Інвалідів у Львові. Заколядували $110.00. З цих грошей вислано: 100 долярів на будову Дому Інвалідів, а 6 долярів на Рідну Школу.

Чотири доляри витрачено на росходи по збиранню коляди. По коляді ходили слідуючі члени товариства: О. Когут, Ю. Коцішевський, І. Когут, С. Морозович, Г. Сушко, В. Гузіць, І. Лазірко, С. Кочаровський, Н. Задерецький.

Жертви дали: по 5 дол.: П. Чайка, І. Пашковський, О. Каплин, Й. Пацурка; по 3 дол.: О. Іванців, А. Фоца, С. Занчевський, М. Писливець, А. Іваночко, А. Ручинський; по 2 дол.: о. Г. Хомицький, Г. Сушко, С. Морозович, І. Жук, І. Добровський, І. Колодка, Ю. Коцішевський, Н. Бежик, Т. Гуменюк, С. Ломиш, П. Головчак, С. Балицький, Н. Кухаришин; по 1 дол.: Д. Хай, П. Бучуляк, Р. Камінський, М. Когут, Г. Степаник, А. Гомзак, Н. Пукач, Т. Папа, Ю. Дарваль, Ст. Білий, Р. Купчик, О. Русиняк, Т. Купчевич, М. Вербинський, В. Пустановський, В. Гузіль, Л. Данилко, М. Гуль, Н. Гнатко, В. Репужинський, В. Сеник, П. Литвак, М. Кливанська, Г. Субота, П. Липянь, П. Ніжняк, А. Фраюревич, М. Хома, М. Савчак, М. Матієшин, П. Коваль, М. Білевич, І. Гавриляк, М. Кліщинський, І. Галицький, В. Сидор, І. Лазірко, В. Захарчук, В. Нагірний, І. Сірохома, М. Левицький, І. Бриняк, М. Василина, Н. Задерецький; по 50 цнт.: Й. Бувалич, Т. Клодницький, М. Мовчко, П. Кобилюк.

Н. Задерецький.

